

Hodnocení bakalářské práce

Název: Školní družina z pohledu rodičů a dětí

Autor: Anna Bendová, DiS

Studentka si vybrala pro svou bakalářskou práci zajímavé téma: očekávání rodičů dětí, které navštěvují školní družinu. Cílem bakalářské práce bylo „zjistit, jaká očekávání od školní družiny mají rodiče dětí z druhých tříd a jaký pohled mají děti na školní družinu“ (s. 83).

Těžištěm práce je anketa provedená mezi rodiči dětí 2. tříd konkrétní pražské školy, které navštěvují školní družinu. Vzhledem k tomu, že autorka neuvádí žádné hypotézy ani metodiku svého dotazování, nelze práci jako celek, ani její praktickou část považovat za výzkum.

Po stránce jazykové i po stránce vnější úpravy je předložená práce na velmi dobré úrovni. Jeden z největších nedostatků práce představuje její formální stránka, a to hlavně v těchto ohledech:

- autorka cituje velmi málo odborné literatury (10 monografií, 1 slovník a 9 internetových zdrojů)
- autorka ignoruje jakékoliv citační standardy (necituje podle normy ISO 690 a internetové zdroje identifikuje zcela nedostatečně)
- v praktické části uvádí autorka mnoho zbytečných grafů; některé z nich jsou dokonce těžko čitelné a nesrozumitelné

Nejvýznamnější slabinou práce je ovšem zřejmé nepochopení smyslu a formy závěrečné práce na vysoké škole. Student má v bakalářské práci prokázat, že je schopen uchopit své téma odborně správně, tedy že umí na výzkumnou otázku odpovědět na základě argumentů vycházejících z odborné literatury a/nebo vlastního výzkumu.

Teoretická část práce je pojata čistě popisně. Autorka v abstraktu uvádí, že v ní „shrnuje obecné normativní cíle, poslání, funkce a personální podmínky chodu školní družiny a představuje konkrétní provozní podmínky fungování zkoumané školní družiny, která je zkoumána v praktické části“. V praktické části se autorka snažila „zjistit, jaký pohled na školní družinu mají rodiče dětí a děti samotné“ (viz Úvod).

V první kapitole teoretické části se studentka pokusila obecně charakterizovat instituci „školní družina“, a to jak z hlediska legislativy, metodických pokynů a odborné literatury (knihy Hájka a Pávkové *Školní družina*). Obecná tvrzení autorka „dokládá“ příklady z vlastní praxe, které jsou správně graficky odlišeny od ostatního textu. V této kapitole čtenáře ruší prolínání různých rovin (předpisy, principy, zkušenosti). Většina tvrzení není opatřena relevantním argumentem. Zejména kap. 1.2, v níž se autorka zabývá pojmy jako „volný čas“, „výchova“ a „vzdělávání“, dělá dojem, jakoby autorka během svého studia neabsolvovala žádné pedagogické předměty: z nevelkého počtu pramenů si očividně vybírá formulace, které jí subjektivně připadají relevantní, ale nepodrobuje je žádné kritice ani srovnání s jinými prameny. Místo aby použila aktuální literaturu, používá publikace více než 10 let staré, bez ohledu na různý charakter dokumentu (monografie, učebnice, slovník, bakalářská práce). Do první kapitoly, která by měla být obecná, z neznámého důvodu zařazuje kap. 1.4, v níž popisuje organizaci a činnost konkrétní školní družiny. Celá kapitola je dosti nesourodá – jedná se o určitý mix z různých zdrojů, včetně vlastní zkušenosti, přičemž nejsou uvedena kritéria, podle nichž autorka vybírala informace a názory, které používá.

Druhá kapitola je nadepsána: „Trojúhelník dítě – vychovatel – rodič“, přičemž není jasné, z jaké pedagogické koncepce autorka vychází. Tato kapitola obsahuje řadu podnětných

myšlenek a přijatelných pedagogických zásad, ale přitom má formu volného vyprávění; autorka svá tvrzení ničím nedokládá, ani se neodvolává na autority (necituje důsledně prameny).

Třetí kapitola měla být přípravou na praktickou část, takže je zcela v pořádku, že obsahuje konkrétní údaje o zkoumané školní družině. Do této kapitoly měla autorka shromáždit všechny konkrétní informace, které jsou nesmyslně rozesety v předchozích kapitolách. Od této kapitoly bych také očekával stanovení hypotéz anebo alespoň obecných předpokladů, které by měly být ověřeny v praktické části práce.

Praktická část – podobně jako teoretická – je rozdělena na tři kapitoly. V první kapitole autorka přináší výsledky ankety provedené mezi rodiči. Tato kapitola je neúměrně rozsáhlá (s. 43-74). Příčinou je zbytečně velké množství grafů a doslovné citace všech odpovědí na otevřené otázky. Autorka získaná data nijak neanalyzuje. Názory pouze shrnuje, případně (subjektivně) interpretuje.

Rozhovor s dětmi, o němž autorka referuje v druhé kapitole praktické části, byl proveden a vyhodnocen o poznání lépe (strukturovaněji) než dotazníkové šetření rodičů. Škoda jen, že autorka neudělala z tohoto šetření základní východisko praktické části práce.

Třetí kapitola má být srovnáním očekávání a reality, a to jak z hlediska rodičů, tak i z hlediska dětí. Problém je v tom, že formulace očekávání je u obou skupin, zejména u rodičů, poměrně vágní a obraz reality je zprostředkován pouze prostřednictvím pravidel a dokumentů zkoumané družiny a zkušeností autorky.

Vzhledem k tomu, že samotný cíl práce byl pouze „zjištění“ (názoru rodičů a dětí), a nikoliv empirické ověření hypotéz, lze tvrdit, že autorka svůj záměr splnila, a tak naplnila cíl své bakalářské práce. Proto doporučuji bakalářskou práci Anny Bendové k obhajobě. Vzhledem k výše naznačeným závažným metodickým a formálním nedostatkům, není dle mého názoru možné předloženou práci hodnotit lépe než známkou E.

V Českých Budějovicích dne 15. 6. 2019

doc. Michal Kaplánek, Th.D.
oponent